

При работе с экспериментальной группой наиболее успешно были применены такие приёмы совместной деятельности как разбор конфликтных ситуаций, дискуссии и диалоги. Затруднения у участников встречались в некоторых случаях индивидуальной рефлексии, при использовании сюжетно-ролевых игр.

Мы рекомендуем разработку в будущем следующих приоритетных направлений по формированию гендерной толерантности:

1) изучение особенностей формирования гендерной толерантности у лиц с различными типами гендерной идентичности;

2) уточнение факторов воздействия, способствующих гармонизации и регуляции гендерных отношений;

3) включение проблемы формирования культуры гендерного равенства в тематику практических занятий по соответствующим дисциплинам (социальная психология, социальная антропология и др.) в рамках вузовского обучения.

Литература:

1. Волков Б.С. Психология юности и молодости: Учебное пособие. – М.: Академический Проект: Трикта, 2006. – 256 с., с.13

2. Гудович, И.С. Специфика гендерного подхода в анализе современных российских реалий [Текст] / И.С. Гудович, Е.Ю. Красова // Вестн. Воронеж. гос. ун-та. Сер. 1. Гуманит. науки. - 2006. - № 1. – С. 65-89.

3. Щеколдина, С. Д. Тренинг толерантности [Текст] / С.Д. Щеколдина. – М.: «Ось-89», 2004. - 80 с.

Literature:

1. Volkov B. S. Psychology of adolescence and youth: textbook. – М.: Academic Project: Triкта, 2006. – 256 S., p. 13

2. Gudovich, Ivan S. the Specificity of the gender approach in the analysis of contemporary Russian realities [Text] / I. S. Gudovich, Krasova E. Yu., Vestn. Voronezh. state University. Ser.

3. Gumanit. science. - 2006. - No. 1. – S. 65-89.

Skaldina, S. D. tolerance Training [Text] / S. D. Secondine. – М.: "OS ' -89", 2004. - 80 p

Полянничко О.М.

Київський університет імені Бориса Грінченка

«ОБЪЕКТИВНА РЕАЛЬНОСТЬ ПСИХИЧНОГО ВИДОБРАЖЕНИЯ В РАКУРСЕ ПСИХОДИНАМИЧНОЙ ТЕОРИИ»

Анотація У статті розглядається поняття об'єктивної реальності в контексті категорії психічного, яка пов'язана з несвідомою сферою. Вивчення цілісного феномену психіки (свідомого і несвідомого) в рамках психодинамічної теорії забезпечує розуміння психологом-практиком об'єктивної реальності в контексті категорії психічного, яка і задає суб'єктивізм.

Ключові слова психічне, відображення, об'єктивна реальність, глибинна психологія, метод активне соціально-психологічне пізнання (АСПП)

Annotation In the article the concept of objective reality is examined in the context of category of psychical, that is related to the irresponsible sphere. The study of the integral phenomenon of psyche (conscious and irresponsible) within the framework of psychodynamic theory provides understanding the practical psychologist of objective reality in the context of category of psychical, that sets subjectivism.

Keywords psychical, reflection, objective reality, deep psychology, method active social-psychological perception (ASPP)

Глибинна психологія пізнає об'єктивну реальність, пов'язану з несвідомою сферою, яка робить свій вклад у формуванні суб'єктивізму, на відміну від досліджень академічної психології, які мають справу з «суб'єктивним віддзеркаленням об'єктивного світу», наголошує академік АПН України Т.С. Яценко. Цілісність психіки в глибинно-психологічному розумінні характеризується взаємозв'язками між сферами свідомого й несвідомого, тому в нашому аналізі поняття об'єктивної реальності в контексті категорії психічного ми спираємось на основи, які закладені в психодинамічній теорії та представлені в „Моделі внутрішньої динаміки психіки” (за Яценко Т.С.) доповнюючи створену З. Фрейдом вертикальну структуру психіки лінійними залежностями, які існують за типом антиномії, і дають змогу зрозуміти психіку в єдності суперечливих тенденцій. Психічна реальність, є фундаментальним інтеграційним утворенням. Система

психологічних захистів є тим інтегративним механізмом який охоплює свідому і несвідому сфери. Свідоме і несвідоме є виявами однієї й тієї самої реальності – психіки, але водночас вони відрізняються і мають різні функціональні особливості: свідоме (знаково-вербальне) „прагне” знаходитись в об'єктивних категоріях реальності, несвідоме (образно-метафоричне) - в уявних, таких, що передбачаються. Психологічні захисти виконують функцію вирішення конфлікту між свідомою та несвідомою сферами психіки. Базові і ситуативні захисти введенні Т.С. Яценко у психодинамічну теорію є цілісною системою, яка підкорена генеральному механізму від слабкості до сили. В основі базисної форми захисту знаходиться об'єктивна реальність психічного, де одна першопричина детермінує варіативність поведінки. Базисна форма захисту формується поза досвідним шляхом під впливом витіснень пов'язаних переважно з негативними

емоціями і емоційною деривацією. Об'єктивна реальність феномену несвідомого знаходиться на перетині базових і ситуативних захистів, а закріплені рефлексії (динамічні стереотипи) складають основу цієї об'єктивної реальності. Несвідоме має логічну і системну впорядкованість відрізняючись від свідомого за часовими параметрами (існує поза часом і простором), за відношенням до фізичної реальності (на перший план виступає психічна реальність). Логічно впорядкований зміст несвідомого проявляючись зберігає захисну функцію – бути непізнаним за сприяння опорів, що стають перешкодою на шляху пізнання логіки несвідомого, яка покликана „об'єднати” протилежності. При цьому слід вирізняти категорію потенційно усвідомлюваного, що зберігається на несвідомому рівні. Несвідоме (перед свідоме) своїми символічними засобами перебуває поза фізичною реальністю. Незмінні відступи від реальності (що різняться в кожній особі) забезпечуються системою психологічних захистів, що спираються на умовні цінності. Само по собі поняття умовності цінностей указує на певну її фіктивність, не справжність, ідеалізованість (з урахуванням генерального механізму захистів „до сили”). Відступи від реальності сприймаються як справжня реальність, тобто маскуються всередині самої ж захисної системи. Ці відступи в кожній особі є індивідуально-неповторними, що пов'язано з рядом причин: необхідністю маскувати змісти, детерміновані едіпальною залежністю, на які в психіці є табу, складністю інтроєкційних зв'язків із первинними лібідними об'єктами, зумовленою амбівалентністю почуттів до них. Глибинний ракурс бачення інтеграційних механізмів зобов'язує враховувати динаміку психічних процесів у поєднанні з їх ітеративними, інваріантними, незмінними характеристиками. Саме ця незмінність указує на семантичний аспект несвідомого в поєднанні з динамікою свідомого, тобто з плинністю, варіативністю конкретних ситуацій. Дослідження показують, що в усталеності, незмінності, повторюваності, певних характеристик, незалежних від динаміки поведінки, криється діагностично суттєвий зміст несвідомого.

Розроблений Т.С. Яценко Ретод активного соціально-психологічного пізнання (АСПП) ґрунтується на феноменологічному підході, який передбачає цілісне пізнання психіки суб'єкта в її свідомих і несвідомих виявах. Більш ніж 30-ти річна практика Т.С. Яценко доводить важливість розуміння психічної реальності через дієвість її компонентів. Реальне те, що діє, що активне [1, с.328]. Пізнання в глибинному напрямі під час психокорекційної роботи в АСПП здійснюється в ході безпосередньої діалогічної взаємодії. Завдяки

професійній допомозі психолога можна актуалізувати цілісні вияви психіки. В процесі комунікації в розмовній мові (не залежно від волі того, хто говорить) обов'язково присутній контекстний смисл несвідомих уявлень в неявному, непрямому, імпліцитному, прихованому вигляді, завдяки оцінній інтерпретації вчинків, дій, поведінки. Психоаналіз здійснюється в процесі діалогу, який має психодіагностичне спрямування, що сприяє об'єктивуванню глибинно-психологічних витоків деструкцій поведінки суб'єкта. Аналіз комплексу тематичних малюнків передбачає встановлення взаємозв'язків між окремими образами та символами що уможливорює виявлення логіки несвідомого, яка є неповторною в кожній особі. Робота з комплексом тематичних психомалюнків також може поєднуватися з використанням камінців та поєднанням неавторських малюнків. Отже, діагностико-корекційна процедура в межах методу активного соціально-психологічного навчання АСПН передбачає розуміння функціональних особливостей несвідомого і відкриває можливості дешифрувати його прояви у поведінці суб'єкта який піддається психокорекції відкриваючи можливості для гармонізації його особистості. Вивчення цілісного феномену психіки (свідомого і несвідомого) можливе в рамках психодинамічної теорії, що забезпечує розуміння психологом-практиком об'єктивної реальності в контексті категорії психічного, яка і задає суб'єктивізм.

Висновки Згідно з психодинамічної теорією самостійно пізнати в собі несвідоме людина не в силах, якщо свідоме можна пізнати цілеспрямовано, то несвідоме - лише контекстно і опосередковано. Об'єктивна частина психіки, яка безпосередньо презентує зміст несвідомого виявляється в цілісній поведінці, в якій несвідоме маскується варіативною форм поведінки, що узгоджуються з вимогами актуальної ситуації. Діагностико-корекційна процедура в межах методу активного соціально-психологічного пізнання АСПП передбачає зосередження уваги психолога на системних характеристиках психіки в її свідомих та несвідомих виявах що окреслює суперечність тенденцій поведінки особи на яку переважно впливають дві групи детермінант – соціальні і біологічні, але окрім цього, є внутрішня детермінанта поведінки, яку неможливо віднести ні до соціального, ні до біологічного, – це їх синтез, презентований феноменом несвідомого. Останнє і представляє ту об'єктивну реальність, пізнати яку покликана глибинна психологія.

Література

1. Яценко Т.С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – 382с.